

SNELKAART 9 WVGZ

Besluit start verplichte zorg door de zorgverantwoordelijke

9

start

Is er een Wvggz-maatregel/machtiging én er doet zich een situatie van ernstig nadeel voor, dan neem jij als zorgverantwoordelijke uiteindelijk het besluit om over te gaan tot daadwerkelijke uitvoering van verplichte zorg (zoals is opgenomen in het zorgplan).

ZORGVERANTWOORDELIJKE

- Je hebt overleg met de patiënt.
- Je onderzoekt **altijd** of de patiënt op vrijwillige basis zorg wil krijgen.
- Je onderzoekt ook of er geen minder ingrijpende manieren zijn om het ernstig nadeel te voorkomen.

ZORGVERANTWOORDELIJKE

Is er geen mogelijkheid de patiënt vrijwillig zorg te verlenen, dan moet je eerst het stappenplan (zie hieronder) volgen vóórdat je over mag gaan tot verlenen verplichte zorg. Het gevolg van het niet-verkrijgen van instemming is namelijk dat de patiënt in verzet is.

ZORGVERANTWOORDELIJKE

- Je hebt het stappenplan doorlopen en neemt uiteindelijk het besluit of je verplichte zorg gaat verlenen.
- Je informeert de GD hierover.

De GD informeert patiënt, vertegenwoordiger en advocaat over dit besluit.

ZORGVERANTWOORDELIJKE

- Toets en evalueer de verplichte zorg continu
- Registreer het besluit in User
- Registreer alle toegepaste verplichte zorg in User (ook voor verantwoording IGJ)

ZORGVERLENER

- Voert de zorg uit
- Registreert in User
- Registreert alle toegepaste verplichte zorg in User (ook voor verantwoording IGJ)
- Toetst en controleert de verplichte zorg continu

Registreer start en eindtijd in User. Registreer ook de uitkomsten van het stappenplan (met name stap 6 en 7).

STAPPENPLAN

1. Je controleert de actuele gezondheidstoestand van de patiënt.
2. Je gaat in gesprek met patiënt. In dit gesprek geef je aan welke vormen van verplichte zorg uit het zorgplan je wil gaan verlenen. Het mag natuurlijk alleen gaan over de zorg die in het zorgplan is opgenomen.
3. Let op: indien je geen psychiater bent dan moet je altijd overleggen én afstemmen met de GD dat en welke verplichte zorg je wilt gaan verlenen!
4. Je moet je besluit schriftelijk maken en ook goed motiveren.

Met uitzondering van de 'verplichte opname in een accommodatie', moet je per toepassing van een vorm van verplichte zorg ook altijd de volgende stappen nemen:

6. Je controleert of de patiënt wilsbekwaam is ten aanzien van de verplichte zorg die je wilt gaan verlenen.
7. Omdat de patiënt in verzet is (hij wil immers niet vrijwillig de zorg krijgen), moet je nagaan of het respecteren van zijn verzet leidt tot 1 of meer van de volgende situaties:

- Dreiging van een acuut gevaar voor patiënt zelf en/of een groot risico voor een ander op:
 - levensgevaar,
 - ernstig lichamelijk letsel, ernstige psychischemateriële- immateriële en/of financiële schade, ernstige verwaarlozing,
 - gevaar op ernstige ontwikkelingsschade (vooral van belang bij jeugdigen),
 - gevaar voor de algemene veiligheid van personen en goederen.

Vragen?
Neem dan contact op met het Bureau Geneesheer Directeur (BGD) via BGD@ggnet.nl

SNELKAART WVGZ

Toelichting belangrijke criteria

KERNBOODSCHAP

De kern van de Wvggz is dat verplichte zorg alleen als laatste redmiddel kan worden ingezet. Eerst moeten alle mogelijkheden voor vrijwillige alternatieven worden onderzocht, voordat er onder dwang zorg kan worden verleend (in de Wvggz wordt het verplichte zorg genoemd). Die verplichte zorg moet doelmatig, veilig en op maat zijn (subsidiariteitsbeginsel) en in verhouding staan tot het te bereiken doel: het wegnemen van het (aanzienlijk risico op) gevaar (in de Wvggz wordt dit 'ernstig nadeel' genoemd).

VERPLICHTE ZORG

Dit is zorg waar iemand met een psychische stoornis zich tegen verzet:

1. Psychische stoornis

- aansluiten bij DSM 5;
- ook afhankelijkheidsstoornissen (verslavingen), persoonlijkheidsstoornissen en psychische stoornissen bij minderjarigen vallen straks onder criterium psychische stoornis.

2. Verzet

- de patiënt (of diens vertegenwoordiger) stemt niet in met de te verlenen zorg;
- verzet kan zowel verbaal als non-verbaal worden uitgedrukt;
- het ontbreken van veronderstelde toestemming van de patiënt.

DE EISEN VAN SUBSIDIARITEIT & PROPORCIONALITEIT (S&P) EN VEILIGHEID & DOELMATIGHEID (V&D)

De verplichte zorg moet altijd voldoen aan de volgende eisen:

- **Subsidiariteit:** Er is geen lichtere maatregel mogelijk
- **Proportionaliteit:** Je past geen zwaardere maatregel toe dan noodzakelijk
- **Veiligheid:** De verplichte zorg moet het risico op ernstig nadeel wegnemen en geen onveiligheid veroorzaken
- **Doelmatigheid:** Je moet redelijkerwijs verwachten dat het verlenen van de verplichte zorg effectief zal zijn

VORMEN VAN VERPLICHTE ZORG

1. Het toedienen van vocht, voeding en medicatie alsmede het verrichten van medische controles of andere medische handelingen en therapeutische maatregelen, ter behandeling van een psychische stoornis, dan wel vanwege die stoornis, ter behandeling van een somatische aandoening
2. Beperken van bewegingsvrijheid (waaronder fixatie)
3. Insluiten
4. Uitoefenen van toezicht op betrokkene
5. Onderzoek aan kleding of lichaam
6. Onderzoek van woon/verblijfruimte op gedrag-beïnvloedende middelen en gevaarlijke voorwerpen
7. Controleren op de aanwezigheid van gedrag-beïnvloedende middelen
8. Aanbrengen van beperkingen in de vrijheid het eigen leven in te richten, die tot gevolg hebben dat betrokkene iets moet doen of nalaten, waaronder het gebruik van communicatiemiddelen
9. Beperken van het recht op het ontvangen van bezoek
10. Opnemen in een accommodatie
11. Ontnemen van de vrijheid van betrokkene door hem over te brengen naar een plaats die geschikt is voor tijdelijk verblijf als bedoeld in artikel 7:3, derde lid

ERNSTIG NADEEL

In de Wvggz betekent 'ernstig nadeel' hetzelfde als 'gevaar' onder de Wet Bopz, namelijk (het aanzienlijke risico) dat:

- de betrokkene zichzelf of anderen in levensgevaar brengt, ernstig lichamelijk letsel toebrengt, ernstige psychische, materiële, immateriële of financiële schade toebrengt, ernstig verwaarloost of 'maatschappelijk ten onder gaat', of als zijn eigen ontwikkeling ernstig verstoord is of hij andermans ontwikkeling ernstig verstoort;
- de veiligheid van de betrokkene bedreigd wordt, al dan niet onder invloed van een ander;
- het gedrag van de betrokkene zo hinderlijk is dat het agressie van anderen oproept;
- de algemene veiligheid van personen of goederen in gevaar is.

DISCLAIMER

Alle snelkaarten van GGNet zijn met grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Voor mogelijke onjuistheid en/of onvolledigheid van de hierin verstrekte informatie kan GGNet geen aansprakelijkheid aanvaarden, evenmin kunnen aan de inhoud van de snelkaart(en) rechten worden ontleend.

